

Силабус навчальної дисципліни «ФІЛОСОФІЯ НАУКИ»

LABORE ET ZELO

Освітня програма: «Хореографія. Народна хореографія»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Курс: 1; **Семестр:** 1

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Кафедра: політології, права та філософії

Затверджено: протокол №1 від 29.08.2025 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Кушерець Тамара Вікторівна
Контакти	Е-mail: filosofiya_nayku@ukr.net
Робоче місце	Кафедра політології, права та філософії (ауд. 301 «Гоголівського корпусу»)
Години консультацій	За розкладом

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Філософія науки» має за мету формування здатності у магістрантів до адекватного розуміння та розв'язання теоретичних, методологічних а також світоглядних проблем сучасної науки, що, у свою чергу, є важливим чинником інтелектуального та духовного розвитку фахівців.

Теоретична частина курсу базується на цілісному викладі основних проблем філософії науки на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого бачення проблем сучасної науки. Водночас програмою передбачено ознайомлення магістрантів із наявною різноманітністю сучасних наукових та філософських концепцій з метою розкриття поліфонізму і плюралізму наукового та філософського мислення, надання можливості їх альтернативного розкриття та критичного переосмислення.

Дисципліна вивчається у першому семестрі. *Постреквізити:* ОК4 «Методологія та організація наукових досліджень», ОК14 «Підготовка кваліфікаційної роботи», ОК16 «Науково-дослідницька практика», ОК17 «Виробнича (викладацька) практика».

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Хореографія. Народна хореографія» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

ЗК5. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

СК1. Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії.

СК2. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.

СК3. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Хореографія. Народна хореографія» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН5. Сприйняття та поширення знань через призму національних та загальнолюдських цінностей, толерантності, адаптивності до культурного середовища.

ПРН6. Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.

ПРН7. Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.

ПРН8. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі аналізу феноменів хореографічної культури.

Форми, методи та засоби навчання

Навчальна дисципліна буде викладена у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (10 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60 год.). Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, консультації.

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, посібників з історії філософії та філософії науки; наукових джерел інформації у галузях природничих та гуманітарних наук; довідкових джерел: словників, енциклопедій тощо; персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія науки як галузь філософського знання	2
2.	Ідеальна модель науковості як завдання філософії науки	2
3.	Філософсько-методологічні моделі розвитку науки	4
4.	Основоположення наукового пізнання	2
5.	Глобальні наукові революції та зміна типів раціональності	2
6.	Наука як діяльність. Структура наукового знання	2
7.	Наука в культурі сучасної цивілізації	2
8.	Методологічні засади дослідження сучасної культури	2
9.	Гуманітарний ідеал науковості. Етичний вимір науки	2
Разом		20

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія науки як галузь філософського знання	2
2.	Логіко-методологічні аспекти науки	4
3.	Соціо-культурні аспекти науки	4
Разом		10

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, структура і функції філософії науки	10
2.	Філософія гуманітарного знання	10
3.	Основні концепції представників «історичної школи» в ФН	15
4.	«Соціологічний поворот» в філософії науки кінця XX ст.	15
5.	Актуальні проблеми постнекласичної науки	10
Разом		60

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
30	Участь в обговоренні питань практичних занять (5 занять по 6 балів)
10	Контрольні роботи - Тема «Логіко-методологічні основи наукового знання» (максимум 5 балів) - Тема «Соціокультурні аспекти наукової діяльності» (максимум 5 балів)
20	Самостійна робота (конспект 10-ти фрагментів першоджерел)
30	Залік (комп'ютерне тестування)
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом освітнього процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога»,

узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі портфоліо та проекту є три дні до заліку.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Біблер В. Культура. Діалог культур. - К. Дух і літера. 2018.
 2. Добронравова І.С. Практична філософія науки. – Суми: Університетська книга. 2017.
 3. Ісакова О.І., Щербакова Н.В. Філософія науки: навчальний посібник / О.І. Ісакова, Н.В. Щербакова. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019.
 4. Кузь О.М. Філософія науки: навчальний посібник : [Електронне видання] / О.М. Кузь, В.Ф. Чешко. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017.
 5. Починок Б.В., Починок І.Б. Вступ до філософії гуманітарних наук: навчальний посібник / Б. Починок. І. Починок. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013.
 6. Філософія науки: курс лекцій /укл.: Т.В. Кушерець. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2016.
 7. Філософія науки: матеріали для виконання самостійної роботи / уклад.: Т. В. Кушерець, Н. М. Баранова. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023.
 8. Філософія науки: підручник / І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко, В.Л. Чуйко та ін.; за ред. І.С. Добронравової. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018.
- Філософія сучасної науки і техніки: підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. – Вид. 3-тє, випр. та допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017.